

ט"ז באב ה'תש"פ
6 באוגוסט 2020

הנחיות להפעלת תכנית ניצנים (תכנית הצהרונים הלאומית) / צהרונים בתקופת הקורונה

תוכן עניינים

3.....	כללי.....
3.....	מטרת המסמך
3.....	מודל הפעלה תכנית ניצנים בגני הילדים ובבתי הספר כיתות א-ב.....
3.....	גני ילדים.....
4.....	בתי ספר.....
4.....	הנחיות להפעלה - דגשים פדגוגיים כלליים לעבודת צוות הצהרון בשגרת הפעילות בימי קורונה.....
4.....	מנהל ניצנים ברשות.....
5.....	צוותי צהרון גני הילדים ובתי הספר.....
5.....	בתי ספר- רכז צהרון בית ספרי.....
6.....	מובילת צהרון בבתי הספר.....
6.....	הזנה.....
7.....	ניהול אורחות חיים ושגרה בימי קורונה.....
8.....	שחרור של תלמידים.....
8.....	קשר ותיאום עם הורי התלמידים.....
9.....	נספחים.....
9.....	טופס א'- הצהרת הורה.....
10.....	טופס ב'- הצהרת עובד.....
11.....	טופס ג' - רשימת נוכחות תלמידים יומית.....
12.....	טופס ד' - רשימת נוכחות יומית של אנשי צוות.....
13.....	אגרת קורונה להורים (לשימוש מנהל/ת ניצנים ברשות).....

כללי

בימים אלה, בהם נמשך מצב החירום שהוכרז בעקבות נגיף הקורונה, אנו נערכים להפעלת תכנית "ניצנים" במוסדות החינוך לתלמידים בגני הילדים ובבתי הספר בשנת הלימודים תשפ"א. הנחיות אלו גובשו תוך הקפדה על יישום הנחיות משרד הבריאות, כדי לאפשר לתלמידים קיום סדר יום, שיהווה שגרה חדשה עבורם, עבור בני משפחותיהם ועבור הצוותים החינוכיים. כל זאת תוך שמירה על בריאותם של כלל המשתתפים, תלמידים וצוותים כאחד.

ברצוננו להביע את הערכתנו העמוקה לראשי הרשויות המקומיות, מנהלי מחלקות חינוך ולצוותי החינוך על התגייסותם לחשיבה משותפת להפעלת המתווה להפעלת תכנית "ניצנים" גם בתקופה מאתגרת זו.

הנחיות הצהרונים יהיו בכפוף [לחוזר מנכ"ל "ניצנים"](#) - צהרונים חברתיים לגנים ולכיתות א-ב', [מתווה הפעלה למערכת החינוך](#) ולמסמכי [אורחות חיים בביה"ס](#) ו[אורחות חיים בגן](#) בהתאמה. כללי ההזנה בצהרונים תהיה בכפוף להנחיות משרד הבריאות כמפורט בסעיף 4. מסמך זה, משלים את ההנחיות המיוחדות להפעלת הצהרונים בחפיפה למתווים שצוינו לעיל. לצורך שמירה על קבוצות קבועות וחופפות במעבר בין פעילות מסגרת הבוקר בגן ובביה"ס יסודי א-ג, באחריות מנהל תכנית "ניצנים" ברשות לתכנן ולוודא מול מנהלי ביה"ס והגנים כי מתקיימת התאמה וחפיפה בין הקבוצות.

מטרת המסמך

מטרת המסמך להנחות את מנהלי ניצנים ברשויות המקומיות והצוותים הפועלים בצהרון להיערכות, ולהתוויית ניהול אורח החיים בצהרון עם חזרת הפעילות באופן מקצועי ומותאם לתקופת קורונה. המתווה כולל את כלל גני הילדים ובתי הספר היסודיים בכיתות א-ב במדינת ישראל כולל גני ילדים בחינוך המוכר שאינו רשמי.

1. מודל הפעלה תכנית ניצנים בגני הילדים ובבתי הספר כיתות א-ב

(המודל המוצע מתאים גם לצהרונים שאינם בתכנית ניצנים)

א. גני ילדים

- (1) הפעילות המסובסדת ע"י המדינה בגני הילדים תתקיים מתום יום הלימודים ועד השעה 16:00.
- (2) התלמידים יישארו באותה קבוצה קבועה אליה הם משתייכים במהלך יום הלימודים בגן מתחילת הפעילות בבוקר ועד תום יום הפעילות בניצנים.
- (3) בכל קבוצה יהיה מספר תלמידים בהתאמה למספר התלמידים בבוקר ועל פי החלוקה הפנימית בה.

- 4) צוות הצהרון יקיים חפיפה בעת חילוף המשמרות בין הבוקר לצהריים לצורך עדכונים והמשך טיפול והתייחסות של צוות הצהרון.
- 5) צוות הצהרון יגיע עם הצהרת בריאות חתומה (כמופיע בנספח ב)
- 6) במידה ותלמיד מהקבוצה הקבועה בגן הילדים מצטרף לצהרון בלא שהשתתף ביום הלימודים בבוקר, יש לוודא ולקבל הצהרת בריאות חתומה מההורה/אחראי על הקטין (כמופיע בנספח א)
- 7) בתחילת הפעילות צוות הצהרון יבצע בדיקת נוכחות וידאג ליצור קשר עם כל תלמיד חסר מידי יום.
- 8) תותר כניסה לצוות מסייע קבוע, אשר נקבעה זכאותו של ילד לקבל על פי חוק.

ב. בתי ספר

- 1) הפעילות בבתי הספר תתקיים מתום יום הלימודים ועד השעה 16:00.
- 2) התלמידים יישארו באותה קבוצה קבועה אליה הם משתייכים במהלך יום הלימודים בבית הספר מתחילת הפעילות בבוקר ועד תום יום הפעילות בניצנים.
- 3) צוות הצהרון יקיים חפיפה בעת חילוף המשמרות בין הבוקר לצהריים לצורך עדכונים והמשך טיפול והתייחסות של צוות הצהרון.
- 4) צוות הצהרון יגיע עם הצהרת בריאות חתומה (כמופיע בנספח ב)
- 5) במידה ותלמיד מהקבוצה הקבועה בבית הספר מצטרף לצהרון בלא שהשתתף ביום הלימודים בבוקר, יש לוודא ולקבל הצהרת בריאות חתומה מההורה/אחראי על הקטין (כמופיע בנספח א)
- 6) בתחילת הפעילות צוות הצהרון יבצע בדיקת נוכחות וידאג ליצור קשר עם כל תלמיד חסר מידי יום.
- 7) תותר כניסה לצוות מסייע קבוע, אשר נקבעה זכאותו של ילד לקבל על פי חוק.

2. הנחיות להפעלה - דגשים פדגוגיים כלליים לעבודת צוות הצהרון בשגרת הפעילות בימי קורונה

א. מנהל ניצנים ברשות

- 1) מנהל ניצנים ברשות ומרכזת התוכנית במחוז בשיתוף המפקחים יובילו את יישום התכנית בכל צהרונות ניצנים באזור, בשיתוף ובתיאום מלא עם מנהל אגף החינוך/מנהל אגף חינוך קדם יסודי ברשות/מנהל אגף חינוך יסודי ברשות/הבעלות תוך הקפדה כל דרישות הנחיות אלו
- 2) מנהל ניצנים ברשות יוודא שצוות הצהרון פועל בהתאם לרכיבי סדר היום.
- 3) מומלץ להתאים תכנים פדגוגיים ורגשיים הרלוונטיים לימי הקורונה ([קישור לדף ניצנים בפורטל](#))
- 4) שיבוץ כח האדם בצהרון יעשה ע"י מנהל ניצנים ברשות.
- 5) הכשרה ותדרוך כח האדם יעשה ע"י מנהל ניצנים ברשות בהתאם להנחיות משרד החינוך בהתאם לסעיפים הבאים:

[חוזר מנכ"ל צהרונים](#)

[אורחות חיים בביה"ס](#)

[אורחות חיים בגן](#)

- 6) מומלץ לשבץ עובדי הוראה המעוניינים לקחת חלק בעבודה בצהרון.
- 7) רישום התלמידים לצהרון יעשה ע"י הרשות המקומית ומי מטעמה.
- 8) בני נוער /בנות שירות לאומי/מתנדבים המשתלבים במסגרות ימשיכו בפעילותם בימים קבועים, ובאותה הקבוצה, בכפוף [לנוהל הפעלת בני נוער ברשות המקומית בתקופת הקורונה](#).
- 9) במקרה של אירוע חריג יש לנהוג על-פי חוזר מנכ"ל ניצנים ולעדכן את כלל הגורמים הרלוונטיים ברשות ובמשרד החינוך.

ב. צוותי צהרון גני הילדים ובתי הספר

- 1) **מובילת צהרון בגני ילדים**-האדם האמון פדגוגית וארגונית על הצהרון (גננת/סייעת/מדריך) להלן מובילה.
- 2) חפיפה עם צוות הבוקר והתעדכנות במידע רלוונטי והנחיות הבריאות להמשך פעילות עם התלמידים תעשה ע"י המובילה בקבוצה.
- 3) איסוף הצהרות הבריאות של התלמידים המצטרפים לצהרון, על פי הנהלים יעשה ע"י המובילה.
- 4) בדיקת נוכחות תלמידים מידי יום תעשה ע"י המובילה. במידה ותלמיד לא הגיע לצהרון, על המובילה ליצור קשר עם הוריו.
- 5) על המובילה להכין תכנית חינוכית שבועית. התכנית תועבר לצוות ותוצג במקום בולט במרחב. התכנית החינוכית תתייחס לפעילויות המתוכננות בסדר היום בתכנית ניצנים וכן למרחבי הפעילויות ואופי הפעילות בהם.
- 6) המובילה תערך לתת מענה מותאם לילדים הן בתחום הרגשי חברתי והן בתחום הלימודי העשרתי
- 7) קיום האמצעים הנדרשים ופעילות עפ"י הנחיות משרד הבריאות תעשה ע"י המובילה.

ג. בתי ספר- רכז צהרון בית ספרי

- 1) על הרכז הבית ספרי להכין תכנית חינוכית שבועית, בשיתוף ובתיאום עם הצוות החינוכי: התכנית תועבר לצוות ותוצג במקום בולט במרחב.
- 2) התכנית החינוכית תתייחס לפעילויות המתוכננות בסדר היום בתכנית ניצנים וכן למרחבי הפעילות ואופי הפעילות בהם..
- 3) איסוף הצהרות הבריאות של צוות הצהרון על פי הנהלים יעשה ע"י הרכז.
- 4) קיום האמצעים הנדרשים ופעילות עפ"י הנחיות משרד הבריאות תעשה ע"י הרכז.
- 5) הרכז יוודא שהצוותים פועלים על פי התוכנית הפדגוגית ובמרחבים המיועדים
- 6) מומלץ לבנות לוח צהרון המשקף את העשייה של התלמידים בתכנית ניצנים בתקופה זו
- 7) מומלץ לפרסם דפי מידע להורים על הפעילויות המתקיימות בצהרון מבחינה פדגוגית וכן על שמירת הנהלים וההנחיות

ד. מובילת צהרון בבתי הספר

- 1) חפיפה עם צוות הבוקר והתעדכנות במידע רלוונטי להמשך פעילות עם התלמידים תעשה ע"י המובילה בקבוצה.
- 2) בדיקת נוכחות תלמידים מידי יום תעשה ע"י המובילה. במידה ותלמיד לא הגיע לצהרון, על המובילה ליצור קשר עם הוריו.
- 3) המובילה תערך לתת מענה מותאם לילדים הן בתחום הרגשי – חברתי והן בתחום הלימודי- העשרתי
- 4) קיום האמצעים הנדרשים ופעילות עפ"י הנחיות משרד הבריאות תעשה ע"י המובילה.
- 5) המובילה תפעל בהתאם לרכיבי סדר היום בתכנית ניצנים

הזנה

[יש לפעול על פי צו בריאות העם \(נגיף הקורונה החדש\)\(הגבלת פעילות מוסדות חינוך\) \(הוראת שעה\), התש"ף – 2020.](#)

א. כללי היגינה של הצוות והילדים:

- 1) הצוות החינוכי ידאג לכך שהם והילדים ירחצו את ידיהם במים וסבון לפני ואחרי הארוחה.
- 2) יש לנקות ולחטא שולחנות וכיסאות לפני הארוחה, במעבר בין קבוצות ובסיום הארוחה.
- 3) יש להקפיד על המצאות סמוך לכיורים, של סבון, נייר לניגוב ידיים, פח אשפה והמצאות אלכוהול בכניסה לחדר אוכל.

ב. כלים:

- 1) מפות על שולחנות במידה וקיימות יהיו חד פעמיות.
- 2) הגשת המזון תתבצע בכלים חד פעמיים. ניתן להשתמש בכלים רב פעמים בתנאי שקיים מדיח כלים מתאים ותתבצע שטיפה וחיטוי של הכלים בתכנית עם בטמפרטורה 65 מעלות צלסיוס לפחות, הכלים יאוחסנו במתקן סגור לאחסון לכלים היבשים.
- 3) לא ייעשה שימוש חוזר בכלים חד-פעמיים.

ג. קבלת ואחסון המזון:

- 1) המזון יגיע מוכן לאכילה, ירקות ופירות שטופים ומחוטאים ממקור מאושר על ידי משרד הבריאות, באריזה מבודדת, השומרת על טמפרטורת המזון (ארגזי קרטון ייעודיים, צידנית וכו') ניתן לספק מזון גם בתפזורת (חלוקת מזון על ידי הצוות במקום).
- 2) הצוות יפתח את הקרטון ולאחר מכן יחליף כפפות (מחשש שהנגיף נמצא ע"ג משטחים שונים).
- 3) איש הצוות שמקבל את המזון יבדוק את התאמת המזון שנשלח על ידי ספק המזון ואת טמפרטורת המזון והתאמתה לטמפרטורה שצוינה על ידי ספק המזון.

ד. הגשת המזון:

- 1) בזמן הארוחה והגשת המזון, איש הצוות המגיש יעטה מסיכה, ילבש כפפות, למעט מי שפטור מעטיית מסיכה לפי צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020.
- 2) אין הגשה עצמית ("בופה") אלא חלוקה של המזון באמצעות איש צוות המגיש את האוכל לצלחות אישיות.
- 3) ישיבת הסועדים תבוצע במרחק 2 מטר אחד מהשני, בשולחנות נפרדים ומרוחקים.
- 4) הסועדים לא יורשו להחליף כלים או מזון ביניהם.
- 5) לא יוצבו כלי שולחן (מלח, פלפל מפיות וכו') משותפים.

ה. הגשת מזון באמצעות חמגשיות: (מנה אישית)

- 1) החמגשיות יוגשו לכל התלמידים לאחר ניקוי וחיטוי השולחן.
- 2) החמגשיות יוגשו לתלמידים על ידי הצוות עם כפפות ומסכה.
- 3) הילדים הצעירים יעזרו בצוות לפתיחת החמגשיות.
- 4) הצוות שיפתח את החמגשיות יצויד בכל ציוד המגן הנדרש.
- 5) בתום השימוש בחמגשיות יש לזרוק את החמגשיות הריקות לשקית גדולה ומרכזית ולדאוג לפנות את הכלים למתחם מחוץ למוסד המיועד לכך.

ו. סיום הארוחה:

- 1) הילדים יפנו את השולחנות מהכלים ושאריות המזון.
- 2) יש לנקות ולחטא את השולחנות בחומר ניקוי בין קבוצות הסועדים ובתום יום הארוחה.
- 3) אין להעביר מזון שנותר או לשומרו.
- 4) יש להקפיד ולפעול על פי הנחיות משרד הבריאות.

דגשים לניהול אורחות חיים בכפוף למסמכי אורחות חיים שצוינו לעיל

1. הצוותים החינוכיים, התלמידים והוריהם, יגיעו למוסד החינוכי בתנאי שאינם נדרשים לבידוד על פי הנחיות משרד הבריאות, ללא חום מעל 38 מעלות צלזיוס או תסמינים הקשורים בקורונה (שיעול, קשיי נשימה או תסמין נשימתי אחר) או נחשפו לחולה מאומת.
2. תותר הכניסה לצהרון אך ורק לצוותים החינוכיים ולתלמידים, בהתאם לתכנית שנקבעה, לאחר חתימה על הצהרות בריאות כנדרש.
3. טפסי ההצהרה המלאים והחתומים של צוות הצהרון ושל התלמידים יאספו ויתויקו לצורך תיעוד ע"י מובילת הצהרון בגן ורכז בית ספרי בבית הספר (במקומות שאין רכז/ת בית ספרי האיסוף יעשה ע"י המובילה במסגרת). אין להכניס לצהרון ילד ללא אישור חתום.

4. צוות הצהרון ישתמש באמצעי מיגון במרחבים השונים במהלך כל היום בהתאם להנחיות משרד הבריאות. צוות הצהרון מחוייב בעטיית מסיכה (שמביא מהבית). בכל שעות פעילות הצהרון, למעט פעילות שיח של מוביל הקבוצה בשעת השיח.
5. הכללים לעטיית מסיכה כמפורט במסמכי **אורחות חיים – סעיף עטיית מסיכה**.
6. תתקיים הקפדה יתרה על היגיינה אישית לפני תחילת הפעילות, במהלכה ובסיומה. אנשי הצוות והתלמידים יקפידו על שטיפת ידיים עם מים וסבון או חומרי ניקוי.
7. ניקיונם של תאי השירותים יבוצע באופן שוטף במשך כל יום הפעילות תוך וידוא להמצאות סבון ונייר ניגוב.
8. יש להקפיד במהלך היום על אוורור החדר בו מתקיימת הפעילות של הצהרון
9. במידה ואיש צוות הנדרש למגע עם הפרשות גוף - יש לעטות כפפות, ולזרוק את הכפפות לפח סגור מיד לאחר הסרתן ולבצע ניקוי היגייני של הידיים.

שחרור של תלמידים

1. הכניסה והיציאה של התלמידים מהצהרון ייעשו באופן מבוקר על ידי המובילה תוך הקפדה על חבישת מסכה לכל הנמצאים במרחב הציבורי (למעט ילדי הגן) והקפדה על מניעת התקהלות.
2. מניעת התקהלות תהיה באחריות ההורים המביאים ומחזירים את ילדם מהצהרון.
3. ההורים לא יורשו להיכנס/לשהות במוסד החינוכי.
4. יישמר מרחק של שני מטר בין הנוכחים.

קשר ותיאום עם הורי התלמידים

המובילה תהיה ערה לצרכי קהילת התלמידים בתקשורת עקבית עם ההורים.

* בכל מקום שנעשה שימוש בלשון זכר או נקבה הכוונה היא לשני המינים.

נספחים

טופס א'- הצהרת הורה

הצהרת בריאות לתלמיד

(ימולא ע"י ההורה)

שם התלמיד/ה: _____ מס' ת"ז: _____

גיל: _____

שם המוסד החינוכי (גן/בי"ס): _____

שם מוביל/ת הקבוצה: _____

שם ההורה: _____ טלפון נייד: _____

שם ההורה: _____ טלפון נייד: _____

אנו מצהיר כדלהלן:

- מדדתי חום לילדי/ילדתי, ונמצא כי חום גופו/ה אינו עולה על 38 מעלות צלזיוס.
- לילדי / ילדתי אין תסמיני קורונה (שיעול, קושי בנשימה* או כל תסמין נשימתי אחר).
- למיטב ידיעתי ילדי/ ילדתי לא היה/ הייתה במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

שם ההורה:

תעודת זהות:

תאריך:

חתימה:

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת

טופס ב' – הצהרת עובד

הצהרת בריאות לעובד במוסד החינוכי

הצהרת בריאות של עובד במוסד חינוכי (עובד הוראה ומינהלה וכד')

שם העובד/ה: _____ ת"ז: _____

שם המסגרת החינוכית בה עובד/ת: _____

טלפון: _____

אני מצהיר כי:

1. מדדתי חום בבוקר, ולא לי היה חום מעל 38 מעלות צלסיוס.
2. אין לי תסמיני קורונה (שיעול, קושי בנשימה* או כל תסמין נשימתי אחר).
3. למיטב ידיעתי לא הייתי במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

_____	_____	_____	_____
תאריך	שם העובד	ת"ז	חתימה

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת

טופס ד' - רשימת נוכחות יומית של אנשי צוות

שם המוסד החינוכי (גן/בי"ס): _____ סמל מוסד _____ תאריך: _____
 שם מנהל/ת הגן/בית הספר: _____ שם מוביל/ת הקבוצה: _____
 טלפון: _____

מספר	שם העובד/ת	תעודת זהות	שעת הגעה	שעת יציאה	מידת החום כפי שנמדדה בבקר הפעילות

אגרת קורונה להורים (לשימוש מנהל/ת ניצנים ברשות)

הורים יקרים,

צוות הצהרון ואתם ההורים, מחויבים לפעול על פי הנחיות אלו על מנת למנוע ככל האפשר את ההדבקה וההידבקות בנגיף הקורונה.

על מנת לקיים את שגרת הפעילות בצהרון "ניצנים" יש להקפיד על התנאים הבאים:

- עליכם לחתום על מסמך "הצהרת בריאות", המעיד על כך שלילד אין חום מעל 38 צלזיוס, או תסמינים של מחלה נוכחיים. יש להביא מידי בוקר טופס חתום לצוות המוסד החינוכי. **הצהרה זו תשתמש גם עבור הצהרון באותו היום.**
- הורה שיגיע ללא טופס חתום, ילדו לא יוכל להיכנס לצהרון.
- תתקיים הקפדה יתרה על היגיינה אישית לפני תחילת הפעילות, במהלכה ובסיומה. אנשי הצוות וילדי הצהרון יקפידו על שטיפת ידיים עם מים וסבון.
- הכניסה והיציאה של הילדים מהמוסד החינוכי, יעשו באופן מבוקר על ידי מוביל/ת הצהרון ו/או הסייע/ת, תוך הקפדה על חבישת מסכה לכל הנמצאים במרחב הציבורי והקפדה על מניעת התקהלות.
- יש צורך לשמור על מרחק של שני מטר בין הנוכחים בדגש על המבוגרים.
- לא נוכל לאפשר את כניסתכם או שהותכם בצהרון.

שעות הפעילות בצהרון יהיו מסיום יום הלימודים ועד השעה 16.00.

במידה ויש לכם שאלות נוספות, צוות ניצנים ברשות עומד לרשותכם, בכל חשיבה, התלבטות או בעיה. תודה על שיתוף הפעולה, בתקווה לימים בריאים במהרה.